

Képviselői önálló indítvány

2012. évi ... törvény

**a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek vonatkozásában a
beszállítókkal szemben alkalmazott tisztességtelen forgalmazói magatartás
tilalmáról szóló 2009. évi XCV. törvény módosításáról**

1. §

(1) A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek vonatkozásában a beszállítókkal szemben alkalmazott tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalmáról szóló 2009. évi XCV. törvény (a továbbiakban: Tfmtv.) 2. § (2) bekezdésének *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában:]

„*a*) beszállító:

aa) olyan – mezőgazdasági és élelmiszeripari terméket termelő, feldolgozó, illetve külön jogszabály szerint termelői szervezetnek, illetve termelői csoportnak minősülő, valamint ezek kizárólagos irányítása alá tartozó – jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, egyéb gazdálkodó szervezet, illetve természetes személy, amely a kereskedőnek értékesíti a megtermelt, illetve feldolgozott terméket, valamint

ab) olyan jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, egyéb gazdálkodó szervezet, illetve természetes személy, amely az *aa*) alpontban szereplő beszállítótól közvetve vagy közvetlenül felvásárolt mezőgazdasági és élelmiszeripari terméket a kereskedőnek értékesíti;”

(2) A Tfmtv. 2. § (2) bekezdésének *c*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában:]

„*c*) kereskedő: olyan – a beszállító kizárólagos irányítása alá nem tartozó vagy a beszállítóval az Szt. szerint kapcsolat vállalkozási viszonyban nem álló – jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, egyéb gazdálkodó szervezet, természetes személy, illetve ezzel az Szt. szerint kapcsolt vállalkozásban levő szervezet, továbbá közös beszerzés esetén a beszerzési szövetséget alkotó vállalkozások összessége, amely üzletszerű gazdasági tevékenység keretében a beszállítótól közvetve vagy közvetlenül felvásárolt terméket átalakítás (feldolgozás) nélkül tovább értékesíti, továbbá az ilyen személy vagy szervezet számára a termék beszerzésével, illetve értékesítésével kapcsolatban szolgáltatást nyújtó és

ennek során a termék beszállítójával közvetlen üzleti kapcsolatba kerülő harmadik közreműködő szereplő;”

2. §

(1) A Tfmv. 3. § (2) bekezdése *b)* pontjának *ba)* alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

*[Tisztességtelen forgalmazói magatartásnak minősül olyan
b) szerződési kitétel alkalmazása – ide nem értve a hibás teljesítéssel kapcsolatos kötelezettséget –, amely a beszállító által a kereskedőnek leszállított termékeknek]*

„*ba)* – a piacra első ízben történő bevezetés során a kereskedő készletében maradt termék kivételével – a beszállító általi kötelező visszavásárlását vagy visszavételét, illetve”

[írja elő;]

(2) A Tfmv. 3. § (2) bekezdése *e)* pontjának *eb)* alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

*[Tisztességtelen forgalmazói magatartásnak minősül
e) a kereskedő részéről vagy harmadik közreműködő szereplő igénybevételével történő módon]*

„*eb)* a kereskedő által a végső fogyasztó részére történő értékesítéssel összefüggő és a beszállító számára többlétszolgáltatást nem nyújtó tevékenységért – így különösen a termékek a kereskedő üzletében meghatározott helyen, a beszállító számára többlétszolgáltatást nem nyújtó módon való kihelyezéséért, a termék tárolásáért, hűtéséért, élőállat tartásáért –,”

[díj – bármilyen jogcímen történő – felszámítása a beszállító felé;]

(3) A Tfmv. 3. § (2) bekezdése *e)* pontjának *ed)* alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

*[Tisztességtelen forgalmazói magatartásnak minősül
e) a kereskedő részéről vagy harmadik közreműködő szereplő igénybevételével történő módon]*

„*ed)* a beszállító által igényelt és a kereskedő által ténylegesen nyújtott, a termék forgalmazásához kapcsolódó szolgáltatásért azzal nem arányos, vagy – ha a szolgáltatás ellenértéke a termék átadási árának meghatározott mértékében kerül megállapításra – a terméket terhelő adómérték figyelembe vételével számított”

[díj – bármilyen jogcímen történő – felszámítása a beszállító felé;]

(4) A Tfmv. 3. § (2) bekezdésének *h)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Tisztességtelen forgalmazói magatartásnak minősül]

„h) a termék ellenértékének – hibás teljesítés esetének kivételével – a beszállító részére, vagy annak részére, akire azt a beszállító engedményezte

ha) a terméknek a kereskedő vagy javára eljáró más személy általi birtokba vételét (átvételt) követő harminc napon túli kifizetése, amennyiben a beszállító a helyesen kiállított számlát az átvételt követő tizenöt napon belül a kereskedő rendelkezésére bocsátja,

hb) a ha) alpont esetétől eltérő más esetben a helyesen kiállított számla kézhezvételétől számított tizenöt napon túli kifizetése,”

(5) A Tfmv. 3. § (2) bekezdésének q) és r) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Tisztességtelen forgalmazói magatartásnak minősül]

„q) a terméknek – az árukészletnek a kereskedő tevékenységének beszüntetése vagy profilváltás miatt történő legfeljebb tizenöt napos és a mezőgazdasági igazgatási szervnek előzetesen bejelentett kiürítése, valamint nem teljes értékű (ide értve az előre nem látható okból a kereskedő készletében felhalmozódott és a fogyaszthatósági, illetve a minőségmegőrzési időtartam kevesebb mint egytizedével rendelkező terméket is) termék kiürítése esetének kivételével – a beszállító által számlázott átadási ára, illetve a kereskedő általi saját előállítás esetén – az üzemi általános költségeket is tartalmazó – önköltségi ára alatt történő forgalmazása a kereskedő által a végső fogyasztó felé;

r) a kereskedő által forgalmazott termékmennyiség alapján érvényesíthető árkedvezmény, jutalék vagy díj – bármilyen jogcímen történő – felszámítása a beszállító felé, a kereskedőt a forgalmazott termékmennyiség növelésére ösztönző – a felek által megállapított valamely korábbi időszakban elért vagy becsült mértékhez képesti többletértékesítés alapján, a terméket terhelő adómérték figyelembe vétele nélkül megállapított, a termék kereskedelmi forgalmának tulajdonságaival összefüggő, arányos mértékű – utólagos árkedvezmény kivételével;”

(6) A Tfmv. 3. § (2) bekezdése a következő t) és u) ponttal egészül ki:

[Tisztességtelen forgalmazói magatartásnak minősül]

„t) a (2b) bekezdésben foglalt rendelkezés be nem tartása;

u) összetétele és érzékszervi tulajdonságai alapján azonos termékek végső fogyasztói értékesítési árának a termék származási országa alapján diszkriminatív módon eltérő képzése.”

(7) A Tfmv. 3. § (2b) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2b) A kereskedő számlakompenzációs igényéről előzetesen köteles értesíteni a beszállítót. A számlakompenzáció akkor érvényesíthető, ha annak összecszerúségét a beszállító megalapozottan nem vitatta vagy azzal kapcsolatban hibás teljesítés vonatkozásában a beszállító megalapozottan kifogást nem emelt. Számlakompenzáció érvényesítése esetén annak tényéről az érvényesítés napjától számított tizenöt napon belül a kereskedő köteles értesíteni a beszállítót. A beszállító számlakiállítása az átvételt követően nem korlátozható, feltételhez nem köthető. A hibás számlát a kereskedőnek a kézhezvételtől számított öt napon belül kell visszaküldenie a beszállítónak.”

(8) A Tfmv. 3. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:

„(8) A (2) bekezdés *h*) pontja vonatkozásában kifizetés napjának az a nap minősül, amikor a kereskedő számláját megterhelték.”

3. §

(1) A Tfmvtv. 4. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalmának megsértése miatt kérelemre vagy hivatalból a mezőgazdasági igazgatási szerv jár el. Nincs helye az e törvény szerinti eljárás lefolytatásának, a folyamatban levő eljárást meg kell szüntetni, illetve az e törvény szerint alkalmazott jogkövetkezményt tartalmazó döntést vissza kell vonni, ha az adott magatartás miatt a kereskedővel szemben a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény 21. §-a szerinti visszaélés miatt eljárás indult, és abban marasztaló döntés született vagy kötelezettségvállalásra került sor. Az e törvény alapján folyamatban levő eljárást fel kell függeszteni a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény 21. §-a szerinti visszaélés miatt az adott magatartásra vonatkozóan folyamatban levő eljárás idejére.”

(2) A Tfmvtv. 4. § (3) bekezdésének *b*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az eljáró hatóság helyszíni ellenőrzésre feljogosított köztisztviselője az e törvényben foglaltak ellenőrzése, valamint a tényállás tisztázásához szükséges bizonyíték fellelése érdekében jogosult]

„*b*) az ellenőrzés tárgyát képező vagy azzal kapcsolatos iratokat, dokumentációt, adathordozókat – az adatvédelemre, valamint a titoktartásra vonatkozó külön jogszabályok figyelembevételével – megismerni és azokról elektronikus vagy papír alapú másolatot, illetve kivonatot készíteni;”

(3) A Tfmvtv. 4. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az ügyféllel, az eljárás egyéb résztvevőjével, illetve a tényállás tisztázása során közreműködésre kötelezett személlyel szemben eljárási bírság szabható ki, ha az eljárás során olyan cselekményt végez, vagy olyan magatartást tanúsít, amely az eljárás elhúzására, akadályozására, a valós tényállás feltárásának megghiúsítására irányul vagy azt eredményezi.”

4. §

A kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 7. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) E § rendelkezései nem alkalmazhatóak a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek vonatkozásában a beszállítókkal szemben alkalmazott tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalmáról szóló 2009. évi XCV. törvény hatálya alá tartozó esetekben.”

5. §

E törvény 2012. július 1-jén lép hatályba azzal, hogy a Tfmtv. e törvény 1-3. §-ával megállapított rendelkezéseit a hatálybalépést követően esedékes szerződéses szolgáltatásokra kell alkalmazni.

INDOKOLÁS

az 1. §-hoz

A javaslat pontosítja a beszállító és a kereskedő fogalmát. Ennek nyomán a termelő és a feldolgozó mellett beszállítónak minősül a köztes kereskedő (vizonteladó) is, aki a törvény szerinti kereskedőnek értékesíti a terméket, ami lehetővé teszi a törvény által biztosított védelemnek a kereskedő valamennyi beszállítója irányában való kiterjesztést. A kereskedő fogalma a tekintetben módosul, hogy a vállalatcsoporton belüli kapcsolat (anya-leány, leány-leány) nem keletkeztet beszállító-kereskedő viszonyt.

a 2. §-hoz

A módosítás lehetővé teszi a visszarúzás alkalmazását új terméknek a piacra sikertelenül történő bevezetése esetén. A jelenlegi korlátozás ugyanis akadályát képezte a termékfejlesztésnek, mert annak sikeressége egyedül a kereskedő kizárólagos kockázata volt.

A módosítás egyértelművé teszi, hogy a kereskedő érdekkörébe tartozó költségnek kell tekinteni – és így nem terhelhető a beszállítóra – a termék tárolásával, hűtésével, illetve élőállat (tipikusan élőhal) vonatkozásában annak tartásával (takarmányozás, víz, ellátás) kapcsolatban felmerülő költségeket.

A módosítás kifejezésre juttatja, hogy ha a kereskedő által nyújtott szolgáltatás ellenértéke a termék átadási árának meghatározott mértékében kerül megállapításra, azt a terméket terhelő adómértéket figyelembe nem véve kell számítani.

A módosítás pontosítja a fizetési határidőre vonatkozó rendelkezéseket: amennyiben a beszállító a termék átvételétől számított 15 napon belül helyesen kiállítja a kereskedő részére a számlát, úgy az átvételtől számított 30 napon belül részére ki kell fizetni annak ellenértékét, míg ha ez nem így történik (hibás vagy elkésett számlakiállítás), úgy a helyes számla kézhezvételétől számított 15 napon belül kell megfizetni azt. A módosítás pontosítás céljából meghatározza, hogy a határidő megtartása szempontjából a kifizetés napjának az a nap számít, amikor a kereskedő számlája megterhelésre került.

A módosítás nyomán egyrészt rögzítésre kerül, hogy nem minősül beszerzési ár alatti értékesítésnek, ha a nem szándékos túlrendelés miatt felhalmozódott olyan közeli lejáratú terméket értékesíti leárazva a kereskedő, melynek fogyaszthatósági, illetve minőségmegőrzési idejéből annak egytizede sincs hátra, másrészt az önköltségi ár alatti értékesítés vonatkozásában az üzemi általános költségeket is tartalmazó önköltséggel kell számolni.

A progresszív bónusz számítás során a terméket terhelő adómérték nem vehető figyelembe a bónuszszámítás alapjául.

Új rendelkezésként jelenik meg a diszkriminatív árazás tilalma, amikor a kereskedő azonos termékek esetén a termék származási országa alapján eltérő árképzési mechanizmust alkalmaz (pl. eltér a forgalom arányos árréstömeg). Ez a tilalom olyan terméktípusok esetén értelmezhető, melyek azonossága a termék összetétele és érzékszervi tulajdonsága alapján megállapítható. Ilyen termékek a tej, tökehús, vágott baromfi, zöldség, gyümölcs.

A számlakompenzációról a beszállítót előzetesen értesíteni kell, aki annakösszepszerűségét, illetve teljesítését vitathatja.

a 3. és 4. §-hoz

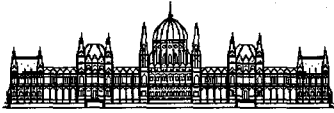
Elhatárolásra kerülnek a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 7. §-ában foglalt rendelkezések megsértése miatt indítható eljárásoktól a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek vonatkozásában a beszállítókkal szemben alkalmazott tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalmáról szóló 2009. évi XCV. törvény hatálya alá tartozó esetekben indított eljárások azzal, hogy ez utóbbi törvény hatálya alá tartozó esetekben a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 7. §-ában foglalt rendelkezések nem alkalmazhatóak, ezáltal megelőzhetőek a párhuzamosan induló, és a hatályos rendelkezések alapján felfüggesztésre kerülő eljárások.

Az adminisztratív költségek mérséklése érdekében a módosítás lehetővé teszi, hogy a tényállás felderítése során elektronikus úton is szolgáltatatható adat.

Az ügyféllel, az eljárás egyéb résztvevőjével, illetve a tényállás tisztázása során közreműködésre kötelezett személlyel szemben eljárási bírság szabható ki, ha az eljárás során olyan cselekményt végez, vagy olyan magatartást tanúsít, amely az eljárás elhúzására, akadályozására, a valós tényállás feltárásának megghiúsítására irányul vagy azt eredményezi.

az 5. §-hoz

Hatályba léptető és átmeneti rendelkezés. A törvénymódosítást a hatálybalépést követően esedékes szerződéses szolgáltatásokra kell alkalmazni.

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ
Fidesz — Magyar Polgári Szövetség

Képviselői önálló indítvány

Kövér László úrnak,
az Országgyűlés elnöke
részére

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Magyarország Alaptörvénye 6. cikk (1) bekezdése alapján „a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek vonatkozásában a beszállítókkal szemben alkalmazott tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalmáról szóló 2009. évi XCV. törvény módosításáról” a következő törvényjavaslatot kívánom benyújtani.

A javaslat indokolással ellátott szövegét mellékelem.

Budapest, 2012. május 8.

Györfy Balázs
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség